

Hvězdárna v Rokycanech
Voldušská 721
Rokycany
337 11

telefon: 371722622

e-mail: hvezdarna@hvr.cz
www stránky: <http://hvr.cz>

Program

DUBEN 2010

Pozorovací čtvrtky:

pozorování pro veřejnost. Za jasného nebe sledování zajímavých objektů na večerní obloze (večer krátce po západu Slunce planety Merkur a Venuše, večer planeta Mars, později v noci Saturn; ve druhé polovině měsíce dorůstající Měsíc). Při nepříznivém počasí možnost prohlídky výstavy fotografií.

Začátek programu každý čtvrtek ve 20 hodin.

Pozorování sluneční fotosféry:

Za jasného počasí pozorování dalekohledem. Za nepříznivých povětrnostních podmínek prohlídka hvězdárny a seznámení se s její historií a současností.

Program možno uskutečnit Po až Čt v čase od 8 do 12 hod.

Programy pro školy:

Dle zvláštní nabídky. Je možno si zajistit termíny pro druhé pololetí školní rok 2009/2010.

Nutno dohodnout předem osobně, písemně či telefonicky.

Zvláštní nabídka:

Pro skupiny (10 návštěvníků a více) lze po dohodě zorganizovat večerní pozorování či besedy na dohodnutá témata i v jiných termínech než je výše uvedená otvírací doba Hvězdárny v Rokycanech pro veřejnost.

Nutno dohodnout předem osobně, písemně či telefonicky.

Astronomický klub:

První pracovní čtvrtek v měsíci (tedy **1. dubna 2010**) se uskuteční na **Hvězdárně v Rokycanech** podvečerní setkání zájemců o astronomii s tematikou aktuálních informací o obloze nadcházejícího období. Účastníci budou mít možnost zeptat se na otázky z astronomie, které je zajímají, případně se pochlubit svými pozorovatelskými úspěchy atp.

Začátek od 19:00 hod.

O víkendu **16. až 18. dubna 2010** se na **Hvězdárně v Rokycanech** uskuteční **Pozorovací praktikum**. Akce je určena pro členy kroužků Hvězdárny v Rokycanech a Hvězdárny a planetária Plzeň

Astronomický klub mladých astronomů:

Pravidelné schůzky ročníku 2009/2010 probíhají na **Hvězdárně v Rokycanech** dle zvláštního rozpisu (15. a 29. dubna 2010).

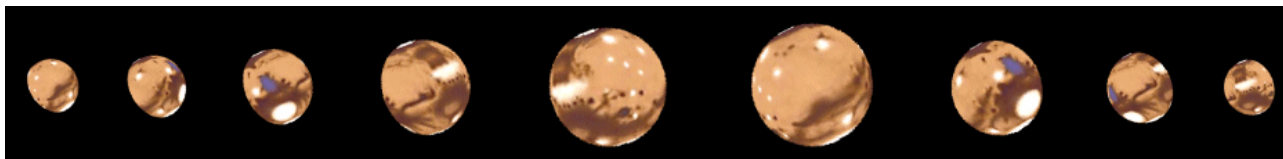
Začátek od 17:00 hod.

Vstupné: 15,- Kč

členové ČAS a skupiny Pegas zdarma

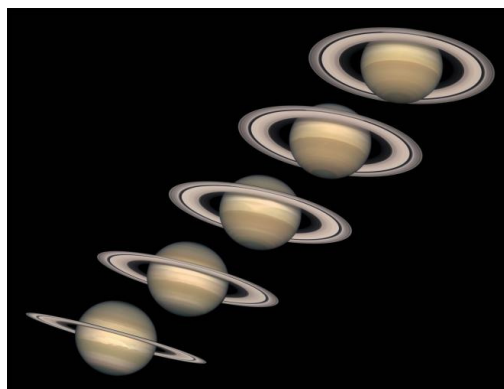
Zajímavosti na obloze

Duben 2010

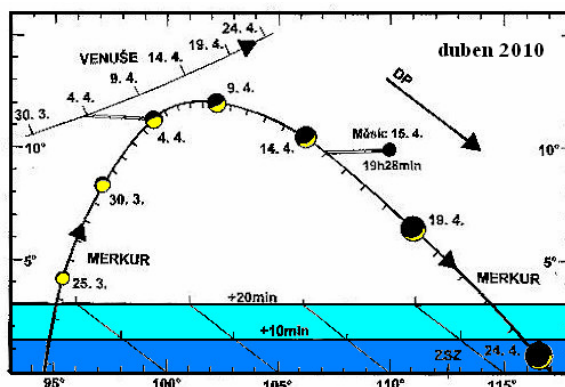
Letošní jarní obloha patří stále ještě planetě **Mars**. Pro pozorování „rudé planety“ byly nejlepší podmínky na začátku roku, neboť 29. ledna 2010 došlo k jeho opozici se Sluncem. *Opozice je seskupení těles na jedné přímce s pozorovatelem uprostřed. U planet hovoříme o opozici, pokud je planeta vzhledem k pozorovateli na opačné straně než Slunce. V období přiléhajícím k opozici je planeta na obloze po celou noc a nastává tedy období její nejlepší pozorovatelnosti.* Ale i nyní, na začátku jara, je Mars stále nejdostupnější planetou. Velikost průměru kotoučku planety i její jasnost se sice oproti stavu na konci ledna již znatelně snižují, ale stále ještě lze těžit z vysoké deklinace Marsu. *Deklinace je oblouk mezi světovým rovníkem a hvězdou měřený po deklinační kružnici objektu ve stupních. (světový rovník 0°, severní světový pól 90°, jižní světový pól -90°).*

Jak se postupně zhoršují pozorovací podmínky pro sledování Marsu, je na noční obloze stále zajímavější pohled na **Saturn**. Opozice se Sluncem nastala 22. března 2010, kdy planeta vycházela společně se západem Slunce. Na začátku měsíce Saturn, ozdobený postupně se rozevírajícím prstencem, vychází ještě kolem 18. hodiny SLEČ. V závěru dubna se jeho východ posune už na 16. hodinu SELČ.

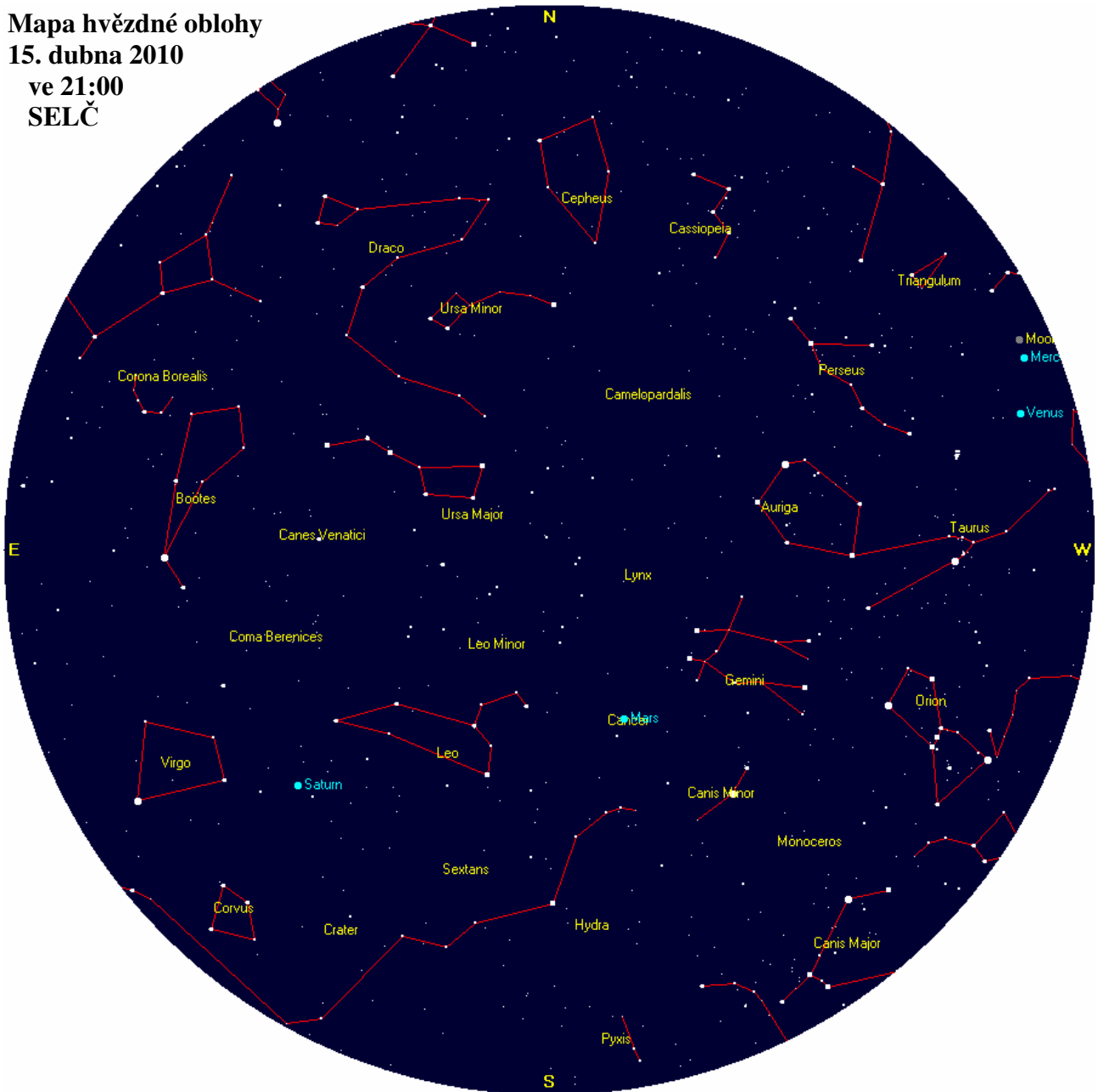
To nejzajímavější se ovšem v první polovině měsíce bude odehrávat velice krátce po západu Slunce nízko nad západním obzorem. Již od března máme možnost najít každý bezoblačný večer nízko nad západním horizontem v čase soumraku jasně zářící objekt. Jedná se samozřejmě o planetu Venuši, která se po své lednové horní konjunkci se Sluncem velice pomalu blíží na své dráze k Zemi. Právě v dubnu a květnu budeme mít nejlepší příležitost sledovat ji v podobě Večernice na večerní obloze. Především její jasnost s hodnotou kolem -4 mag z ní totiž činí jen stěží přehlédnutelnou „hvězdu“.

A právě k Venuši se v první polovině dubna připojí i čtvrtá planeta pozorovatelná v tomto období na večerním nebi. Řeč je o druhé vnitřní oběžnici – Merkuru. V největší východní elongaci se Merkur ocitne 9. dubna 2010. Planeta je nad obzorem toho dne až do půl desáté večer, což dává zájemcům možnost vyhledat ji i neozbrojenýma očima na potmělé obloze. V žádném případě to však nebude tak snadná záležitost jako u jasně zářící Venuše. Pomocí může připojená schématická mapka pohybu planety.

Jasně časné jarní noci jsou velice vhodné pro sledování hvězdného nebe. Na večerní jihozápadním obloze, krátce po pozdním soumraku (umocněném posunem času), nalezneme velké množství jasných stálic (viz mapka na následující stránce) zimní oblohy. Její nejjasnější hvězdy vytvářejí na nebi tzv. „zimní mnohoúhelník“, do něhož náleží červený obr Aldebaran v souhvězdí Býka, jedna z nejjasnějších hvězd severní polokoule Capella ve Vozkovi, dvojice Blíženců – Castor a Pollux, jasný Procyon v souhvězdí Malého psa, vůbec nejjasnější hvězda celého nebe Sírius ve Velkém psu a konečně další velebobr – Rigel v noze lovce Orionu. Pokud si ovšem počkáte na pokročilejší soumrak a podíváte se na jihovýchod, dostanete příležitost začít se seznamovat s jarní oblohou, které vévodí trojice souhvězdí Lev, Panna a Pastýř s jasnými hvězdami Regulus, Spica a Arcturus, které společně tvoří tzv. jarní trojúhelník.

Mapa hvězdné oblohy
15. dubna 2010
 ve 21:00
 SELČ

Fáze Měsíce
v dubnu 2010

